

Malmö stad
Stadsrevisionen

Revisionsplan 2007

Antagen av revisorskollegiet 2007-01-30

Innehållsförteckning

1	UPPDRAG	4
2	MÅL	4
3	ARBETSSÄTT	5
4	SAMVERKAN KOMMUNFULLMÄKTIGE – REVISORSKOLLEGIET	5
5	INRIKTNING	5
6	ANALYS AV VÄSENTLIGHET OCH RISK	6
7	VÄSENTLIGA UTGÅNGSPUNKTER/RISKOMRÅDEN	6
7.1	Ekonomisk utveckling	6
7.2	Mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning	8
7.3	Riskbedömning/analys – Måluppfyllelse – kvalitet – styrning	8
7.4	Välfärd för alla	9
7.5	Arbete och integration.....	10
7.6	Utbildning.....	10
7.7	Bostadsbyggande – miljö - infrastruktur.....	10
7.8	Trygghet	11
7.9	Revisionsanalys	11
8	AVVÄGNINGAR INFÖR 2007	11
9	ÅRLIG GRANSKNING	12
9.1	Granskning delårsrapporterna	12
9.2	Löpande granskning.....	13
9.3	Årsrapport	13
10	PRIORITERADE GRANSKNINGSPROJEKT 2007	14
10.1	Fokusområden	14
10.2	Kommunövergripande projekt.....	15
10.2.1	Riskbedömning/analys.....	15
10.2.2	IT-revision	15
10.2.3	Redovisningsgranskning.....	16
10.2.4	Uppföljning miljöledningsarbetet.....	16
10.2.5	Verksamhetsmål/Benchmarking	16
10.2.6	Upphandlingar	17
10.2.7	Granskningsprojekt X.....	18
10.3	Arbete	18
10.4	Trygghet	18
10.4.1	Uppföljning av tillsyn av driftentreprenader inom vård och omsorg.....	18
10.4.2	Rehabiliteringsinsatserna till de äldre personer som bor i ordinärt boende	18
10.5	Utbildning.....	19
10.5.1	Kvalitetsuppföljning i förskolan.....	19
10.5.2	Kvalitetsuppföljning i grundskolan	19

MALMÖ STADSREVISION

10.6	Boende – Mötesplatser	20
10.6.1	Citytunneln	20
10.6.2	Investeringsprocessen vid anläggningsinvesteringar	20
10.6.3	Fritidsverksamheten för ungdomar ur ett genus- och integrationsperspektiv	21
10.7	Tillväxt.....	21
11	KOMMUNALA BOLAG/STIFTELSE.....	21
12	STADSREVISIONENS ORGANISATION	22
12.1	De förtroendevalda revisorerna	22
12.2	Revisionskontoret	22
12.3	Information – Kommunikation	23

1 UPPDRAG

De förtroendevalda revisorerna och lekmannarevisorerna för bolagen har kommunfullmäktiges uppdrag att granska och pröva om

- verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande
- den interna kontrollen som görs i nämnderna är tillräcklig

Arbetsättet ska vara framåtriktat och stödjande till verksamheterna. Det yttersta syftet med granskningen är att ge kommunfullmäktige underlag för den årliga ansvarsprövningen.

Granskningen sker i enlighet med kommunallagen (kap 9), aktiebolagslagen (kap 11), stiftelselagen, redovisningslagen och Malmö stads revisionsreglemente.

De förtroendevalda revisorerna och lekmannarevisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av lag och god revisionsred hela den kommunala verksamheten inklusive bolag och stiftelser.

Verksamheten i Malmö består av 22 nämnder, kommunstyrelsen, 6 helägda kommunala bolag, ett antal delägda bolag med flera dotterbolag, ett kommunalförbund samt ett stort antal stiftelser.

När revisorer i sin granskning finner att det föreligger domstolstrots eller misstanke om att brott av förmögenhetsrättslig karaktär begåtts ska detta i första hand rapporteras till berörd nämnd och i andra hand till fullmäktige.

Den årliga granskningen redovisas i de förtroendevalda revisorernas revisionsberättelse till fullmäktige och i lekmannarevisorernas granskningsrapport till respektive bolagsstämma samt i årsredogörelsen.

2 MÅL

Revisorernas mål är en oberoende revision som verkar för

- att fullmäktiges mål och uppdrag genomförs och följs upp
- att främja fullmäktiges styrning och beslutsfattande genom att tillse att kommunstyrelsen och nämnderna lämnar en rättvisande redovisning av ekonomi och verksamhet
- att nämnder/styrelser tar ett aktivt ansvar för styrning, uppföljning och kontroll av ekonomi, verksamhet och rutiner
- att granskningen sker stödjande och förebyggande och ger ett mervärde i verksamheten

3 ARBETSSÄTT

Revisionen skall kännetecknas av:

- saklighet, integritet samt ett effektivt och stödjande arbetssätt
- mycket goda kunskaper om den miljö och de förutsättningar som stadens nämnder/styrelser verkar i
- en helhetssyn på kommunens verksamhet
- en öppen och aktiv dialog mellan revisionen och stadens nämnder/styrelser
- en inriktning och omfattning som baseras på en bedömning av väsentlighet och risk

4 SAMVERKAN KOMMUNFULLMÄKTIGE – REVISORSKOLLEGIET

I en gemensam strävan att upprätthålla en konstruktiv dialog träffas kommunfullmäktiges och revisorskollegiets presidier minst två gånger per år.

Höstmötet har som utgångspunkt att informera om årets iakttagelser samt planeringen inför kommande revisionsår. Vid mötet i mars behandlas slutrevisionen samt revisorernas budgetförslag för nästkommande år.

5 INRIKTNING

Revisionen indelas i årlig nämnds- och bolagsgranskning och fördjupad granskning (projekt). Den årliga revisionen/granskningen syftar till att uppfylla det lagstadgade kravet på att all verksamhet skall granskas varje år. Den ger också underlag för den analys av väsentlighet och risk som ligger till grund för att bestämma inriktning och omfattning av den fördjupade granskningen.

Revisionen har traditionellt delats upp i förvaltningsrevision och redovisningsrevision. I båda ingår också intern kontroll. Vägledande för granskningen är god revisionsledning som sammanställs och dokumenteras av Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Förvaltningsrevision syftar till att granska om verksamheten bedrivs i enlighet med uppställda mål och på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. I förvaltningsrevision ingår också att granska om styrning, uppföljning och utvärdering är tillräcklig.

Redovisningsrevisionen syftar till att granska om redovisningen utförts enligt god redovisningsledning. I detta ingår att undersöka om de löpande och årliga räkenskaperna är rättvisande och om nämndernas kontroll av bl a räkenskaper och rutiner är tillräcklig.

Ansvar för den interna kontrollen har respektive nämnd/bolag. Revisorerna granskar och bedömer om den är ändamålsenlig och tillräcklig.

Helhetsprincipen gör att redovisnings- och förvaltningsrevisionen samordnas och integreras i allt större utsträckning.

6 ANALYS AV VÄSENTLIGHET OCH RISK

I den årliga revisionsplanen fastställer revisorerna omfattningen och inriktningen av granskningsinsatserna.

Prioriteringen görs utifrån en bedömning av väsentlighet och risk. I analysen av väsentlighet värderas de konsekvenser som kan uppstå för kommunen eller enskilda kommunmedlemmar vid fel eller misskötsel.

Det kan vara ekonomiska, verksamhetsmässiga eller förtroenderelaterade konsekvenser. I riskanalysen värderas sannolikheten för att olika grader av fel eller misskötsel skall uppstå. Analysen görs för såväl kommunen (koncernen) i sin helhet som för de olika nämnderna.

7 VÄSENTLIGA UTGÅNGSPUNKTER/RISKOMRÅDEN

Utgångspunkter för analysen av väsentlighet och risk har varit:

- Kommunfullmäktiges beslut och direktiv, ex budget år 2007
- Förutsättningarna för nämnderna att fullgöra sina uppgifter
- Demografiska förändringar
- Omvärldsförändringar, (ekonomisk utveckling, utredningar, lagar mm)
- Erfarenhet från innevarande och tidigare års granskningar
- Organisations-/verksamhetsförändringar

Utifrån denna analys har följande områden lyfts fram som väsentliga risk/granskningsområden under 2007:

7.1 Ekonomisk utveckling

De senaste elva åren har Malmö stad redovisat positiva bokslutssiffror vilket medfört att det från år 2000 lagstadgade balanskravet uppfyllts. Prognosen för år 2006 pekar också på ett positivt ekonomiskt resultat. I utfallsprognos 2 (november) prognostiseras årets överskott till totalt 610 mnkr. En avstämning mot balanskravets regelverk pekar på ett överskott med 440 mnkr.

MALMÖ STADSREVISION

Enligt stadskontorets analyser och prognoser kommer de löpande kostnaderna att balanseras av intäkterna från skatter och generella bidrag. Verksamhetens andel av intäkterna ökar något under år 2007 men minskar sedan åter de följande åren. Verksamhetens minskade andel av intäkterna är främst föranledda av att kostnaderna för avskrivningar och finansnetto ökar sin andel av intäkterna samt en planerad resultatförbättring de följande åren.

Under år 2007 beräknas verksamhetens nettokostnader uppgå till 11 223 mnkr vilket är en ökning med 9,7 % jämfört med år 2006. Om 2006 års beräknade realisationsvinster exkluderas blir den förväntade nettokostnadsökningen 7,8 %. Intäkterna från skatter och generella bidrag beräknas till 11 220 mnkr vilket är en ökning med 4,9 %. En konsekvens av detta är att kommunen endast uppnår ett nollresultat under år 2007.

Investeringsvolymen kommer att vara fortsatt hög under de kommande åren. Under åren 1997-1998 utgjorde nettoinvesteringarna knappt 10 % av verksamhetens nettokostnader. Åren 1999-2004 var motsvarande siffra 11 %. Under åren 2005-2009 prognostiseras en fortsatt hög investeringsvolym om ca 13-15 % av nettokostnaderna. År 2007 beräknas investeringsnivån uppgå till 1 630 mnkr, självfinansieringsgraden beräknas till 33 % vilket är lägre än perioden 2001-2005 då denna uppgick till i genomsnitt 72 %.

Åren 2008 och 2009 måste en del av investeringarna finansieras genom nyupplåning.

Kommunens nettotillgång beräknas minska med knappt 900 mnkr under år 2007 och med ytterligare en miljard de följande två åren.

Räntebärande skulder, avsättningar och tillgångar (mnkr)

	2005	2006	2007	2008	2009
Skulder	-422	-422	-116	-516	-900
Avsättningar	-971	-1 029	-1 120	-1 192	-1 256
VA-verkets eget kapital	-207	-242	-242	-242	-242
Tillgångar	2 113	2 122	942	611	590
Netto	513	429	-536	-1339	-1808

Trots att Malmö haft en positiv ekonomisk utveckling under flera år finns det skäl att följa utvecklingen både övergripande och på nämnds nivå.

7.2 Mål och riktlinjer för en god ekonomisk hushållning

Mot bakgrund av regeringens proposition God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting 2003/2004:105 genomfördes vissa förändringar i kommunallagen. Lagstiftningen gäller för Malmö från och med Budget för år 2006. Enligt den nya lagstiftningen ska kommuner anta finansiella och verksamhetsinriktade mål vilka tillsammans bidrar till en god ekonomisk hushållning. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att leva upp till kravet på en god ekonomisk hushållning.

Kommunfullmäktige har fastställt följande finansiella inriktningsmål:

- Avskrivningar på historiska anskaffningsvärden säkerställer inte möjligheten till reinvesteringar. Därför ska resultatet vara positivt för att skapa utrymme för detta.
- Resultatet ska täcka ökning av hela pensionsåtagandet dvs även för den del som redovisas som en ansvarsförbindelse.
- Resultatnivån ska anpassas till kommunens riskexponering och eventuella övriga osäkerhetsfaktorer.

Den antagna budgeten för år 2007 uppfyller som enskilt år inte de finansiella målen. Sett över flera år bakåt i tiden är måluppfyllelsen god.

I 2007 års budget har kommunfullmäktige ännu inte fastställt några tydliga och väldefinierade mål för verksamheten. Mål för verksamheten finns redovisade i andra planer, program etc för verksamheten. De senaste åren har en fokusering skett på fyra långsiktiga mål i Valfärd för alla.

7.3 Riskbedömning/analys – Måluppfyllelse – kvalitet – styrning

Utöver budgeten med dess ekonomiska och verksamhetsmässiga viljeinriktningar har kommunfullmäktige antagit ett stort antal andra måldokument (planer, policys, riktlinjer)

Målformulering, målförankring och måluppföljning är viktiga beståndsdelar i arbetet med att utföra verksamheten i enlighet med kommunfullmäktiges beslut samt gällande lagar mm. Det är också en väsentlig del för att uppnå den önskade kvaliteten i verksamheten. I myndighetsutövningen är det viktigt att handläggningsrutinerna utarbetas så att den kommunala likställighetsprincipen säkras.

Ledningen ansvarar för att verksamheten bedrivs på ett sådant sätt att målen för förvaltningen uppnås. Detta sker genom att ledningen inför och vidmakthåller en intern kontroll av verksamheten. (Reglemente för intern kontroll, antaget av KF

28/9 2000). Den interna kontrollen omfattar ledningens hela förvaltningsansvar dvs intern styrning och kontroll.

Med detta menas den process som åstadkommes av ledningen och annan personal för att med rimlig säkerhet uppnå

- en effektiv verksamhet enligt de av kommunfullmäktige och nämnden uppsatta målen
- efterlevnad av för verksamheten tillämpligt regelverk och
- en tillförlitlig åiterrapportering av resultatet av verksamhetens styrning och kontroll

Nämnden/förvaltningen måste analysera och dokumentera riskerna samt vidta åtgärder för att minimera dessa.

Det är varje nämnd/styrelses ansvar att utveckla tydliga och ändamålsenliga system för riskbedömning, styrning, utvärdering och uppföljning av verksamheten.

7.4 Välfärd för alla

Välfärd för alla, det dubbla åtagandet, där den ena delen handlar om att verka för en fortsatt god tillväxt och den andra om att verka för att alla Malmöbor får möjlighet till bra utbildning, arbete, bostad och god livskvalitet kommer att präglade samtliga nämnders arbete åren framöver.

Kommunfullmäktige har fastslagit följande långsiktliga delmål

- till år 2008 skall förvärvsfrekvensen i Malmö för gruppen 20-64 år uppgå till samma nivå som i riket, dvs öka från 64 % till 75 %
- andelen elever som inte är behöriga till gymnasieskolans nationella program ska inte överstiga riksgenomsnittet år 2008 dvs minska från 21 % till 10 %
- 5000 nya bostäder ska byggas under perioden 2004-2008
- antalet brott per tusen invånare ska minska från 64 (värdet 2004) dvs med minst 5 % per år

Arbetet med att genomföra målsättningen berör hela Malmö. Det innebär att utöver den ordinarie kommunala organisationen och tillkommande tvärgående arbetsgrupper ska företag, organisationer, föreningar m fl engageras i arbetet.

En uppföljningsrapport skall årligen redovisas för kommunfullmäktige under första kvartalet.

Revisorerna har mot bakgrund av en granskning hösten 2006 påpekat att nämnders och stadsdelsfullmäktiges roll måste förtydligas, också i förhållande till förvalt-

ningschefernas uppdrag. Därutöver behöver målformuleringen för 2008 ses över med tanke på hur det hittills har gått i arbetet att nå dem.

7.5 Arbete och integration

Ökningen av den sk förvärvsfrekvensen har avstannat trots att antalet arbetstillfällen ökat under senare år. Skälet är en relativt stor nyinflyttning och att en del av de nya arbetstillfällena går till personer som är bosatta utanför Malmö.

Sedan 2003 sker ett samarbete mellan arbetsförmedlingen, försäkringskassan och stadsdelarna/kommunstyrelsen i syfte att arbeta mera individriktat. Insatserna ska riktas till de grupper som har lägst förvärvsfrekvens och till de stadsdelar som har högst andel medborgare som står utanför arbetsmarknaden. Målet är att Malmöborna ska få samma möjlighet till reguljärt arbete som genomsnittssvensken. Arbete, bostad och utbildning är grundläggande för ett bra liv för alla Malmöbor.

7.6 Utbildning

Trots stora insatser är det fortfarande en alltför stor andel av ungdomarna som lämnar grundskolan i årskurs 9 med ofullständiga betyg. Deras möjligheter att välja inriktning inom gymnasieutbildningen är starkt begränsad. Huvuddelen är hänvisade till det sk individuella programmet. Tyvärr är det också en stor del av eleverna som inte fullföljer gymnasieutbildningen.

Utbildning i grund- och gymnasieskola ska ge alla barn och ungdomar utifrån deras individuella förutsättningar, en god grund att stå på för att forma framtiden. Kommunfullmäktiges mål är att andelen elever som når godkänd nivå i de behörighetsgivande ämnena ska öka. Det är därför viktigt att fortsatt uppmärksamma stödet till elever med särskilda behov, skolutvecklingsarbetet samt samarbetet mellan grund- och gymnasieskolan.

7.7 Bostadsbyggande – miljö - infrastruktur

Till följd av en ökad befolkningstillväxt och en tidigare låg nivå på nyproduktion av bostäder har en tydlig bostadsbrist uppstått. Detta kan vara ett hinder för kommunens utveckling. Bostadsbyggandet måste öka och vara varierat så att hänsyn tas till alla befolkningsgruppers behov. Under 2006 färdigställes ca 1250 nya bostäder vilket innebär att målet 1000 nya bostäder per år uppnåts. Befolkningsökningen under året har emellertid också överstigit tidigare prognoser. Enligt kommunfullmäktiges mål är det särskilt viktigt med hyresrätter med rimlig hyra. Bostadsbyggandet måste också planeras och samordnas med utbyggnaden av den kommunala servicen.

Det är viktigt att kravet på utbyggnad av kompletterande bebyggelse i innerstaden och nya bostadsområden sker med beaktande av konsekvensen på miljö. En kraftfull utbyggnad får inte heller innebära att underhåll av den tidigare anlagda infrastrukturen (gator, broar, ledningar etc) eftersättes.

7.8 Trygghet

En väsentlig faktor för utvecklingen av Malmö är att alla invånare och besökare upplever och känner trygghet och säkerhet. Inom ramen för Välfärd för alla och budgeten markeras att alla ska ha rätt att känna trygghet. Trygghet i att slippa våld – både på gator och torg och i det egna hemmet. Trygghet i en god uppväxt, med inflytande över den egna livssituationen. Trygghet i att omfattas av välfärden. Inte minst vetskapen om att man får den värd och den omsorg man behöver när man av någon anledning inte kan klara sig själv.

7.9 Revisionsanalys

I samband med arbetet med att utarbeta denna revisionsplan (se punkt 6) genomfördes också en bedömning av revisionsrisken utifrån en revisionsanalys av verksamheten inom kommunens nämnder och styrelser. De förtroendevalda revisorer- nas bedömning skulle ge svaret på inom vilka verksamhetsområden/nämnder som de anser att de största riskerna för bristande måluppfyllelse (ekonomi och verksamhet) föreligger. Dvs mot vilka områden/nämnder bör inriktningen av granskningsarbetet ske under 2007. Arbetsgruppens redovisning visade stor överensstämmelse med motsvarande genomgång föregående år.

Enligt denna ska följande nämnders och styrelser verksamhetsområden prioriteras:

- Stadsdelsfullmäktige
- Kommunstyrelsen
- Utbildningsnämnden
- Tekniska nämnden

8 AVVÄGNINGAR INFÖR 2007

Mot bakgrund av de definierade riskerna och övriga överväganden har revisorskollegiet beslutat att avsätta drygt 50 % av den disponibla granskningsinsatsen på den årliga granskningen. Detta innebär bl a en fortsatt utveckling av den under senare år genomföra uppföljningen/granskningen av samtliga nämnder och styrelser.

Innehållet i den årliga granskningen beskrivs övergripande under punkt 9. En utförligare och mera preciserad uppläggning av granskningen utvecklas fortlöpan-

de. Avsikten är att förstärka den kontinuerliga uppföljningen av nämndens/styrelsens ledning, styrning och uppföljning av verksamheten.

Den tidigare löpande redovisnings- och bokslutsgranskningen kommer än tydligare att samordnas med den grundläggande granskningen och inarbetas i den årliga granskningen.

Denna inriktning medför att tiden för att genomföra fördjupade granskningsprojekt uppgår till knappt 50 % av disponibel granskningsinsats. Det är därför väsentligt med en noggrann prioritering. Denna har skett utifrån disponibel revisionstid och de väsentliga utgångspunkter/riskområden som beskrivits under punkt 7.

Exempel på fördjupade granskningsprojekt under 2007 är:

- Riskbedömningar/analyser
- Uppföljning av miljöledningsarbetet
- Uppföljning och tillsyn av driftentreprenörer inom vård och omsorg
- Kvalitetsuppföljning inom förskolan
- Investeringsprocessen vid anläggningstillgångar
- Fritidsverksamhet för ungdomar ur ett genus- och integrationsperspektiv

De prioriterade granskningsprojekten under år 2007 redovisas utförligare under avsnitt 10. Under året kan av olika skäl nya angelägna granskningsområden tillkomma vilket innebär att vissa omprioriteringar kan bli nödvändiga.

Under 2007 planeras granskningsprojekt att bedrivas i samarbete med revisionskontoret i Köpenhamn samt revisionskontoren i Helsingborg, Borås och Norrköping. Det kan också bli aktuellt med granskningsamverkan med Region Skåne.

9 ÅRLIG GRANSKNING

Revisorernas uppdrag är att granska all verksamhet årligen för att få underlag till den slutliga prövningen av ansvar för verksamhet, ekonomi och kontroll.

9.1 Granskning delårsrapporterna

Den årliga granskningen omfattar en grundläggande uppföljning/granskning av delårsrapporterna. Denna genomförs vid alla nämnder och styrelser.

Denna omfattar i huvudsak följande:

- uppföljning av tidigare års granskningar
- bevaka nämndens/styrelsens budget- och verksamhetsbeslut

- fortlöpande följa nämnder/styrelsers styrning, uppföljning och kontroll
- kontrollera hur nämnden/styrelsen åtgärdat ev myndighetspåpekanden/domar
- följa upp vissa personalfrågor ex ohälsotal, mångfald, arbetsmiljö
- följa upp/granska delårsrapport 1 och 2
- följa upp miljöledningsarbetet
- nämndens/styrelsens redovisning och interna kontroll
- kontinuerlig dialog med nämnd och förvaltning samt möte med presidium
- utifrån en bedömning av väsentlighet och risk lämna förslag till nya granskningsprojekt

Rapport redovisas för ansvarig styrgrupp i samband med delårsboksluten. Revisionsrapport DR 2 utgör underlag för höstens presidiummöten.

9.2 Löpande granskning

Utöver granskningen i samband med delårsrapporterna genomförs en sk löpande granskning. Revisorskollegiet väljer två-tre områden som granskas inom alla nämnder och styrelser. Därutöver sker naturligtvis den sedvanliga granskningen av årsbokslutet.

Under 2007 beräknas följande områden ingå i den löpande granskningen:

- Representation, resor, konferenser och personalförmåner
- Nämnders arbete med riskbedömning/analys
- Rutiner för hantering av icke systemgenererande intäkter
- Rutiner för inrapportering i lönesystemet

Under 2007 kommer den löpande granskningen att fördjupas och förstärkas. Granskningen kommer att genomföras i etapper under året och redovisas i separata nämndsvisa rapporter.

9.3 Årsrapport

Revisionskontoret har tagit fram gemensamma metoder och planer för både boksluts- och den löpande granskningen. Den årliga granskningen omfattar därmed uppföljning/granskning av delårsrapporterna, löpande granskning och bokslutsgranskning.

Utöver den årliga granskningen sker i enlighet med den antagna revisionsplanen också fördjupade granskningsprojekt, kommunövergripande och/eller inom särskilda verksamhetsområden. Resultaten från den årliga granskningen och den fördjupade granskningen redovisas i årsrapporten för respektive nämnd/styrelse.

10 PRIORITERADE GRANSKNINGSPROJEKT 2007

10.1 Fokusområden

Fokusområdena kommer där det är relevantt att på olika sätt vara viktiga beståndsdelar i både den årliga granskningen och den fördjupade granskningen.

Riskbedömning – Målformulering/-uppföljning – Kvalitet – Intern kontroll

Kommunfullmäktige antar ett stort antal planer med målsättningar för kommunen som helhet och för specifika verksamhetsområden. Nämnder och styrelser antar, i flertalet fall, sedan mera preciserade mål för att uppnå de övergripande målen.

För att säkerställa att uppdragen fullföljs med rätt kvalitet är det viktigt att målkedjan har ett klart och tydligt samband och att uppföljningsformer diskuteras redan i samband med målformuleringsprocessen.

Det är ledningens uppgift att utifrån strukturerad riskbedömning verka för en intern styrning och kontroll som säkerställer genomförandet av uppgifterna.

Likställighetsprincipen

Malmö stad är organiserad i drygt tjugo nämnder/förvaltningsområden. Inom stadsdelsorganisationen organiseras huvuddelen av de verksamheter där medborgare har en laglig rättighet (SOL, LSS, Skollagen etc) till olika serviceinsatser.

Det är viktigt att revisionen bevakar att ansvariga nämnder har rutiner och arbetsmetoder som säkerställer en likvärdig behandling av berörda medborgare.

Medborgarinflytande – Demokrati – Brukarinflytande - Synpunktshantering

Kommunfullmäktige har angett tydliga mål för att utveckla både det demokratiska inflytandet och de direkt berörda servicemottagarnas inflytande på verksamheten. Detta sker på olika sätt ex öppna sammanträden, förtroendevaldas möte med medborgare, brukarråd, elevråd, anhörigmöten etc.

Under 2007 planeras inte något övergripande granskningsprojekt. Istället förutsättes detta bevakas inom alla andra projekt där det är relevantt.

10.2 Kommunövergripande projekt

10.2.1 Riskbedömning/analys

Bakgrund:

Kommunstyrelsen, stadsdelsfullmäktige och facknämnderna ansvarar inför kommunfullmäktige att uppdragen genomförs i enlighet med gällande lagstiftning, antagna verksamhetsplaner och budget. Detta gäller också genomförandet av ex större investeringsprojekt/liknande. Det är väsentligt att de har kontroll över de hinder som finns inom verksamheten för att:

- genomföra fullmäktiges beslut
- bedriva en ändamålsenlig verksamhet (verksamhetsrisker)
- hantera risker som finns i skötseln av verksamheten (förvaltningsrisker)

Syfte:

a) Övergripande riskanalys

Inom ramen för den löpande granskningen av alla nämnder genomföra en övergripande granskning om och hur dessa har tolkat kommunfullmäktiges uppdrag och om de genomfört en egen riskanalys i förhållande till uppdraget.

b) Riskbedömning/analys – investering

Kommunen fattar årligen beslut om relativt stora investeringar i hamnutbyggnaden. Bygger besluten på en dokumenterad analys över de eventuella risker som kan finnas med investeringen t ex minskad trafik, konkurrens från andra kommuner etc.

c) Riskbedömning/analys – projekt

Under 2006 har beslut fattats om att lämna ett stort ekonomiskt bidrag för upphandling av en ny fotbollsarena. Därutöver beslutades om en upprustning av Malmö Stadion. Finns det framtagna dokumenterade riskbedömningar/analyser och konsekvensbeskrivningar inför beslutet? Hur säkerställs att andra medfinansierare fullgör sina åtaganden?

10.2.2 IT-revision

Bakgrund:

Revisorskollegiet beslutade 2006-09-26 att anta rapportern IT-revision – uppföljning säkerhet 2006. Under året har på uppdrag av kommunstyrelsen en tillfällig IT-organisation skapats för att bland annat lämna förslag till bättre IT-säkerhet och IT-organisation där slutrapport har behandlats i kommunstyrelsen i början av de-

cember. Av revisionskontorets rapport framgår att det fortfarande kvarstår brister och frågetecken som ännu inte lösts.

Syfte:

Att under 2007 göra en uppföljning av kommunstyrelsens förslag till åtgärder med anledning av revisionskontorets rapport och den tillfälliga IT-organisationens slutrapport. Speciellt fokus på arbetet med förteckning av kommunens IT-system i systemet iFact och till detta knuten riskbedömning.

10.2.3 Redovisningsgranskning

Bakgrund:

För att bedriva verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt krävs att räkenskaperna är rättvisande.

Syfte:

Granskning av funktionalitet och säkerhet vid användningen av redovisningssystemet, redovisningsrutinerna, den interna kontrollen i redovisningen samt den ekonomiska uppföljningen inom någon/några nämnder. (SDF Limhamn-Bunkeflo, SDF Fosie och Servicenämnden).

10.2.4 Uppföljning miljöledningsarbetet

Bakgrund:

Kommunfullmäktige har beslutat att samtliga nämnder och styrelser ska införa och arbeta med ett miljöledningssystem. Miljönämnden fick under några år extra resurser för att driva på arbetet och stödja nämnderna.

Syfte:

Granska om och hur de nämnder och styrelser som inte är miljöcertifierade utför sitt miljöledningsarbete.

Upprätthålls den nivå på arbetet som kommunfullmäktige beslutat?

10.2.5 Verksamhetsmål/Benchmarking

Bakgrund:

I Malmö har tio stadsdelsfullmäktige ansvar för vård och omsorg, fritidsverksamhet, individ och familjeomsorg samt förskole- och grundskoleverksamheten. Samtliga stadsdelsfullmäktige redovisar in ett relativt stort antal verksamhetsmål till stadskontoret i samband med budget, delårsrapport och årsbokslut.

Syfte:

Granska om och hur några stadsdelsfullmäktige och kommunstyrelsen använder verksamhetsmått för egen jämförelse över tid, för jämförelse med andra stadsdelar eller för jämförelse med andra kommuner. Sker det regelbundet? Har det varit till nytta i den egna verksamheten? Innebär jämförelserna också att andra stadsdelsfullmäktiges sätt att bedriva verksamhet tagits tillvara i den egna verksamheten?

Ett angeläget granskningsprojekt är vård- och omsorg. Kostnaden per plats i vårdboende (särskilt boende) varierar mycket i de olika stadsdelarna. Är orsaken till detta skillnader, kvalitet, hyresnivå, eller?

10.2.6 Upphandlingar

Bakgrund:

Lagen om offentlig upphandling (LOU) började gälla 1994. Lagen som gällt i drygt tio år har inte varit statisk utan i genomsnitt ändrats en gång per år.

Hur har detta implementerats av upphandlarna i kommunen?

För att uppnå ett optimalt upphandlingsresultat krävs mycket mera än god kunskap om LOU, som ju enbart omfattar ett stort antal tvingande procedurregler.

Fackkunskap, marknadskännedom är en självklarhet. Att upprätta ett förfrågningsunderlag som är såväl "anbudsgivningsbart" som "utvärderingsbart" är en nödvändig förutsättning för att få ut "bästa möjliga för pengarna".

Under 2004 har revisorskollegiet bl a granskat servicenämndens upphandling av byggandet av Möllevångsskolan och under 2005 har granskning skett av SDF Centrums upphandling av driften vid vårdboendet Kasper samt tekniska nämndens upphandlingar av drift och underhåll av belysning och trafiksignaler samt byggandet av Stora Varvsgatan, etapp III. Granskningarna visar på behov av vissa förbättringar samt att det sker en tydligare kommunövergripande styrning av upphandlingsfrågorna. Det är därför väsentligt att fortsätta granskningen av upphandlingar inom andra verksamhetsområden under 2007.

Syfte:

Fortsätta granskningen om upphandlingar som genomförts inom kommunen hanteras i enlighet med LOU:s regelsystem och resulterat i de bästa uppgörelserna (pris och kvalitet) för kommunen.

Revisorskollegiet kommer att välja ut ett stadsdelsfullmäktige och en facknämnd/kommunstyrelsen för att utifrån ett helhetsperspektiv granska organisationen och genomförandet av upphandlingar dvs hur affärsmässighet hanteras i upphandlingarna med utgångspunkt från LOU.

10.2.7 Granskningsprojekt X

Bakgrund:

Under senare år har flera granskningsprojekt genomförts i samverkan med revisionsdirektoratet i Köpenhamn. Något projekt för 2007 har ännu inte fastställts.

De områden/verksamheter som granskats är skolbarnomsorg, fritidsverksamhet, hemtjänst samt ekonomi/verksamhetsstyrning.

10.3 Arbete

10.4 Trygghet

10.4.1 Uppföljning av tillsyn av driftentreprenader inom vård och omsorg

---

Bakgrund:

Stadsdelarna har upphandlat en hel del driftentreprenader inom äldre- och handikappverksamheten. Det kan avse verksamheten i t ex ett vårdboende eller hemtjänsten i ett visst geografiskt område under fyra år. Det har också genomförts en ramupphandling av sk enstaka vårdboendeplatser.

Syfte:

Granskningen syftar till att undersöka om stadsdelsfullmäktige har en ändamålsenlig uppföljning, tillsyn och kontroll av verksamheten. Får den äldre rätt kvalitet i omsorgen? Uppfyller företaget de krav som kommunen respektive de äldre har rätt att ställa?

I samband med granskningen ska också belysas vilka rutiner stadsdelsfullmäktige har för att följa upp motsvarande verksamheter i egen regi.

10.4.2 Rehabiliteringsinsatserna till de äldre personer som bor i ordinärt boende

---

Bakgrund:

Ett stort antal äldre personer med omfattande omsorgs- och omvårdnadsbehov bor i sk ordinärt boende. För att klara detta krävs omfattande insatser från kommunens hemtjänst, hemsjukvård- och rehabilitering samt regionen i primärvård och rehabilitering. Den under hösten 2006 genomförda granskningen i tre stadsdelar visade på brister när det gällde samordningen av rehabiliteringsinsatserna.

Syfte:

Följa upp föregående års granskning. Har de berörda stadsdelarna vidtagit förbättringsåtgärder? Har samordningen mellan stadsdelarna och regionen förbättrats? I uppföljningen bör ingå att jämföra med ytterligare någon stadsdel.

10.5 Utbildning

10.5.1 Kvalitetsuppföljning i förskolan

Bakgrund:

Under senare år har en omfattande utbyggnad ägt rum inom förskoleverksamheten. Samtidigt har också verksamheten i vissa delar integrerats med grundskoleverksamheten. I budgeten anges att målsättningen är en förskola med hög kvalitet som erbjuder plats inom lagstadgad tid och där personalen har tid att se varje barn och dess unika behov.

Syfte:

Granska hur några stadsdelsfullmäktige arbetar för att följa upp, säkra och utveckla kvaliteten inom förskoleverksamheten.

10.5.2 Kvalitetsuppföljning i grundskolan

Bakgrund:

Det bör noteras att kvalitet inte enbart är uppnående av kunskapskraven. Skolverket har belyst detta i sina inspektioner. Revisionen har granskat kvalitetsarbetet inom Malmö stad 2003-2006. I granskningen av "Elever med behov av stöd" 2005 konstaterade revisionen att den obligatoriska kvalitetsredovisningen har en sådan tidplan att vad som framkommer i denna varken tjänar som underlag för kommunfullmäktiges beslut om kommande budget eller ansvarsprövningen av föregående verksamhetsår. Skolverket har också uppmärksammat Malmö stad på kravet på en sammanhållen analys av hur kommunen klarar av skollagens krav. I granskningen av kvalitetsarbetet bör ingå hur genomförda utvärderingar tas tillvara i det fortsatta utvecklingsarbetet.

Syfte:

Granskningen bör inriktas på hur Malmö stad organiserar arbetet med kvalitet inom grundskolan på en kommunövergripande nivå och även granska några enheter. Erfarenheterna från skolverkets inspektion och de två senaste granskningarna om elever i behov av stöd bör vara en vägledning till vilket område granskningen bör koncentreras.

10.6 Boende – Mötesplatser

10.6.1 Citytunneln

Bakgrund:

Citytunnelprojektet är en 18 km lång järnvägsförbindelse genom Malmö från Malmö C till Öresundsbron, med förbindelsespår mot Ystad och Trelleborg. Av de 18 km ska 12 km bli ovan jord och 6 km under jord. Dessutom ingår en utbyggnad av Malmö centralstation och nya stationer vid Triangeln och i Hyllie.

Ändamålen med förbindelsen är bl a att förbättra förutsättningarna för den spårburna kollektivtrafiken i regionen och över Öresund samt att avlasta Kontinentalbanan. Malmö stads roll i Citytunnelprojektet består av två huvudsakliga delar:

1. *Part och delfinansiär i Projektavtalet om en Citytunnel.* Malmö stads kommunstyrelse sköter denna roll. De ekonomiska frågorna har organiserats i en egen förvaltning (Citytunneln fv 116) under Kommunstyrelsen; den löpande redovisningen i fv 116 handhas av Gatukontoret
2. *Ansvar för uppgifter som markägande, exploatering, myndighetsutövning, mm.* Nämnderna och förvaltningarna inom boende- och stadsmiljöroteln sköter dessa frågor. De ekonomiska frågorna hanteras av Gatukontoret inom ramen för projektet CT – ÖBA (Citytunneln-Öresundsbroanslutningarna).

P.g.a. problem med finansiering och genomförandeorganisation skrevs under hösten 2001 nya avtal, vilka i korthet innebär att Banverket tar över hela genomförandet av Citytunneln. Malmö stad är fortfarande delaktig som finansiär och kommer via de tekniska förvaltningarna att utföra planering och arbeten kring stationer mm. Citytunneln är kostnadsberäknad till 8 802 mkr i 2001 års penningvärde, varav Malmö stad beräknas stå för 1 088 mkr (punkt 1 ovan). Till detta kommer utgifter för följdinvesteringar enligt punkt 2 ovan.

Syfte:

Granska projektets uppbyggnad och utveckling med hänsyn till följdinvesteringar samt rapportera eventuella avvikelser från beslut, budget och tidplaner.

10.6.2 Investeringsprocessen vid anläggningsinvesteringar

Bakgrund:

Gatukontoret anlägger och bygger om allmän platsmark (gator, parker etc). Investeringsbudgeten för detta är 287 000 tkr under 2006, varav 203 000 tkr är utbyggnadsinvesteringar.

Syfte:

Granska om ändamålsenliga riktlinjer finns och följs, om Tekniska nämndens investeringsplaner överensstämmer med kommunens strategiska planer, om beslutsunderlag uppfyller de krav som kan ställas, hur investeringar följs upp och utvärderas på kommuncentral nivå, om investeringsutgifter (och inkomster) redovisats på ett korrekt sätt.

10.6.3 Fritidsverksamheten för ungdomar ur ett genus- och integrationsperspektiv

---

Bakgrund:

Fritidsverksamheten för ungdomar sker framförallt inom olika föreningar (idrott, kultur etc) men också genom olika fritidsgårdar. Bidrag lämnas till föreningar och stadsdelarna bedriver verksamheten vid fritidsgårdarna.

Syfte:

I samverkan med revisorerna i Helsingborg, Borås och Norrköping genomföra en granskning av hur resurser fördelas och styr verksamheter med olika inriktning. Har det skett en förändring över tid? Hur tillvaratas genus- och integrationsperspektivet i styrningen? Hur stärks delaktighet och demokrati i styrningen?

10.7 Tillväxt

11 KOMMUNALA BOLAG/STIFTELSE

Revisionskontorets uppgift är att biträda lekmannarevisorerna i deras revision av bolagen.

Revisionskontoret ska i sin uppgift att biträda lekmannarevisorerna:

- Ta fram förslag till revisionsplan avseende bolagen
- Planera och kalla till möten med lekmannarevisorer och auktoriserade revisorer
- Genomföra och rapportera beslutad granskning i PM
- Delta vid möten med bolagsrepresentanter och auktoriserade revisorer
- Ta fram förslag till granskningsrapport

12 STADSREVISIONENS ORGANISATION

12.1 De förtroendevalda revisorerna

Kommunfullmäktige har utsett 13 förtroendevalda revisorer. Varje ordinarie revisor utför sitt uppdrag självständigt i förhållande till övriga revisorer.

All granskning sker dock normalt genom gemensamma granskningar och överläggningar inom revisorskollegiet.

Revisorskollegiet är i egentlig mening ingen nämnd förutom när den behandlar förvaltningsadministrativa ärenden ex budget, årsredovisning etc.

För att underlätta revisorernas arbete är samtliga revisorer indelade i styrgrupper. Deras uppgift är att fortlöpande under året följa vissa specifika verksamhetsområden (nämnder/styrelser) samt bereda ärenden till kollegiet.

12.2 Revisionskontoret

Revisionskontoret består av 11 medarbetare (1 stadsrevisor, 1 assistent och 9 yrkesrevisorer).

Yrkesrevisorerna arbetar med inriktning på specifika nämnder/styrelser samt ansvarar därutöver för kommunövergripande eller nämndsspecifika granskningsprojekt. De biträder också styrgrupperna i deras arbete.

Under nästa år finns ett visst utrymme att köpa in revisionsuppdrag från utomstående revisionskonsulter.

Revisionskontorets personalresurser för revisionellt arbete uppgår till ca 1352 dagar. Under året beräknas också externa konsulter anlitas motsvarande ca 80 dagar.

Det totala antalet dagar kommer preliminärt att fördelas enligt följande:

Årlig granskning	640 dagar
Fördjupad granskning	550 dagar
Granskning bolag	70 dagar
Gransknings stiftelser	50 dagar
Externa tjänster	80 dagar
<u>Övrigt</u>	<u>50 dagar</u>
Totalt	1440 dagar

12.3 Information – Kommunikation

Revisionskontoret har utarbetat modeller för genomförande och kommunikation av granskningsresultatet.

Under året upprättas och informeras om granskningsresultatet på följande sätt:

- **Revisionsberättelse:** Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar kommunens samlade verksamhet. Revisionsberättelsen innehåller förslag i ansvarfrågan samt uttalande om stadens redovisning kan godkännas. Undertecknas av samtliga förtroendevalda revisorer.
- **Synpunkter och iakttagelser:** Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar synpunkter och iakttagelser från årets granskning som revisorerna vill fästa kommunfullmäktiges uppmärksamhet på.
- **Granskningsrapport:** Upprättas av bolagens lekmannarevisorer till bolagsstyrelsen/bolagsstämman och kommunfullmäktige. I granskningsrapporten uttalar sig lekmannarevisorn om anmärkning skall riktas mot styrelse eller VD.
- **Skrivelser:** Kortfattad information om olika granskningsiakttagelser eller synpunkter inom specifika områden.
- **Årsredogörelse:** Upprättas till kommunfullmäktige och omfattar en beskrivning och sammanfattning av den genomförda granskningen under året.
- **Årsrapport:** Upprättas av yrkesrevisorer för samtliga nämnder och styrelser. Årsrapporten är en nämndsövergripande sammanfattning av den årliga och den fördjupade granskningen. I årsrapporten görs en samlad bedömning av stadsrevisionens iakttagelser. Årsrapporten föregås av revisionsrapport DR 1 och DR 2.
- **Projektrapport:** Upprättas av yrkesrevisorer. Resultatet av en fördjupad granskning, löpande granskning eller annan specifik granskning redovisas i en projektrapport.

Målgruppen är kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder, förvaltningar och allmänheten.

MALMÖ STADSREVISION

Utöver sedvanlig kommunikation av rapporterna är de tillgängliga dels i kortfattad form i Stadsrevisionen informerar dels på stadsrevisionens hemsida www.malmo.se/stadsrevisionen.